

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านโฮ้งจำกัด อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมที่มีผลต่อการชำระคืนเงินสินเชื่อการเกษตร ตลอดจนปัญหาและอุปสรรค และแนวทางแก้ไขของสมาชิกสหกรณ์ ฯ เกี่ยวกับการกู้ยืมเงินสินเชื่อ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ สมาชิกของสหกรณ์และได้กู้ยืมเงินสินเชื่อการเกษตรจำนวน 130 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ และนำข้อมูลดังกล่าวไปวิเคราะห์ โดยใช้การหาค่าร้อยละ(Percentage) , ความถี่(Frequency) , ค่าเฉลี่ย(Arithmetic Mean) , ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) , ค่าต่ำสุด (Minimum) และ ค่าสูงสุด(Maximum) และการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามโดยวิธีสถิติ ค่าไคสแควร์ (Chi - square Test) ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม กับการชำระคืนเงินสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านโฮ้งจำกัด อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกสหกรณ์ ฯ ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 48.50 ของสมาชิกทั้งหมด และมีอายุเฉลี่ย 50.92 ปี สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 66.90 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือต่ำกว่า ถึง 82 คน คิดเป็นร้อยละ 63.10 มีสถานภาพสมรสแล้วจำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 82.30 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระหว่าง 1-3 คน ร้อยละ 53.10 ไม่มีตำแหน่งในสังคมใด ๆ ร้อยละ 84.60 ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ ฯ มาแล้ว 5-9 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.60 รองลงมาคือเป็นสมาชิกมาแล้วมากกว่า 15 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 ระยะเวลาเป็นสมาชิกเฉลี่ย 13.94 ปี ติดต่อกับเงินสินเชื่อการเกษตรกับเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ ฯ เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมาติดต่อกับประธานกลุ่มของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 89.20 ได้รับข่าวสารด้านเงินสินเชื่อการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ฯ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.70 รองลงมาคือการประชุม / อบรม ร้อยละ 83.10 เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่เป็นของตนเองขนาด 1-5 ไร่ จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 75.40 และมีเกษตรกรเช่าพื้นที่จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 12.30 ตำแหน่งของพื้นที่

ส่วนใหญ่อยู่ในเขตชลประทานร้อยละ 71.50 เกษตรกรจะใช้พื้นที่ในการปลูกกล้วยเป็นส่วนใหญ่วคิดเป็นร้อยละ 73.08 รองลงมาคือปลูกหอมแดงร้อยละ 14.06 ปลูกกระเทียมร้อยละ 6.92 สมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่อยู่ในชั้นที่ 3 จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 32.30 รองลงมาอยู่ชั้น 2 คิดเป็นร้อยละ 28.50 ขนาดของวงเงินกู้ที่ได้ทำไว้ร้อยละ 49.20 จะต่ำกว่า 50,000 บาท มีจำนวน 64 คน รองลงมาคือระหว่าง 100,001 – 150,000 บาท มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 15.40 และปริมาณหนี้สินในระบบส่วนใหญ่ของสมาชิกจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 48.50 มีมูลค่าต่ำกว่า 50,000 บาท รองลงมาคือระหว่าง 50,000 – 100,000 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.70 เกษตรกรมีหนี้สินนอกระบบจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 16.20 แหล่งเงินกู้ในระบบของสมาชิกสหกรณ์ฯ นั้น ส่วนใหญ่จะกู้จากสหกรณ์ฯ ทั้งหมด 130 คน และนอกระบบส่วนใหญ่ร้อยละ 11.54 จะกู้เงินจากญาติพี่น้องกันเอง และเกษตรกรส่วนมากจะกู้เงินจากแหล่งเงินกู้เพียงแหล่งเดียวมีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 55.40 ส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้เงินกู้ทั้งเพื่อการเกษตรและนอการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 82.30 ซึ่งเกษตรกรจะใช้เงินกู้เพื่อการเกษตรเพียงอย่างเดียวแค่เพียงร้อยละ 10.80 ด้านหลักประกันสินเชื่อพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 42.30 มีจำนวน 55 คน จะใช้หลักประกันของตนเอง รองลงมาคือใช้หลักประกันของผู้อื่นมีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70 ส่วนใช้นุคคลค้าประกันนั้นมีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 33.10 ส่วนปัญหาการขาดทุนในกิจการฟาร์มนั้นร้อยละ 90.00 เกิดจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น รองลงมาร้อยละ 88.46 เกิดจากปัญหาคุณภาพผลผลิตต่ำ และร้อยละ 79.23 เกิดจากปัญหาด้านการตลาด ส่วนใหญ่เกษตรกรชำระคืนสินเชื่อไม่หมด จำนวน 75 คน 181 สัญญา คิดเป็นร้อยละ 57.69 และชำระคืนหมด จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 42.31

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกับการชำระคืนสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านโสมงำกัก อำเภอบ้านโสม จังหวัดลำพูน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการชำระคืนสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านโสมงำกัก ทั้งหมด 16 ปัจจัย พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการชำระคืนสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านโสมงำกักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 4 ปัจจัย คือ

1. สถานภาพการสมรส
2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน
3. ระยะเวลาเป็นสมาชิก
4. ระดับชั้นสมาชิก

ส่วนปัจจัยที่เหลือ คือ อายุ เพศ ระดับการศึกษา การติดต่อกับบุคคลต่าง ๆ การรับข่าวสาร
 วงเงินกู้ ขนาดของฟาร์ม ปริมาณหนี้สินในระบบ หนี้สินนอกระบบ การใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์
 หลักประกันสินเชื่อ และการขาดทุนในกิจการฟาร์ม ไม่มีความสัมพันธ์กับการชำระคืนสินเชื่อ
 การเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านโฮ้งจำกัด อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน

3. ปัญหาและความต้องการของสมาชิกผู้กู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรบ้านโฮ้งจำกัด
 อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน

1. ไม่มีเงินพอชำระเมื่อถึงกำหนด
2. ขาดโฉนดค้ำประกัน
3. ผลผลิตขายไม่ได้ราคาที่สูง
4. ปัญหากฎธรรมชาติ
5. ระยะเวลาในการรอรับเงินกู้ยาวนาน
6. ขาดคนค้ำประกัน
7. ระยะทางจากบ้านไปสหกรณ์ ๑ โกล
8. ประเมินมูลค่าหลักทรัพย์ค้ำประกันต่ำ

ความต้องการ

สมาชิกผู้กู้เงินจากสหกรณ์การเกษตรบ้านโฮ้งจำกัด อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน

ได้แสดงความคิดเห็นต่อความต้องการ การช่วยเหลือจากสหกรณ์ฯ ดังนี้

1. ลดดอกเบี้ยเงินกู้ลง
2. ยืดเวลาชำระหนี้
3. เพิ่มวงเงินกู้ของสมาชิกแต่ละชั้น
4. ยกเว้นค่าปรับเมื่อผิดสัญญา
5. สร้างอาชีพเสริม
6. ออกเยี่ยมสมาชิกนอกพื้นที่
7. พักชำระหนี้
8. ช่วยรับซื้อผลผลิตในราคาที่เหมาะสม
9. ชำระหนี้หลายงวดขึ้น แต่งวดละน้อย ๆ

อภิปรายผล

จากการตั้งสมมุติฐานว่าลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งประกอบไปด้วย อายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การติดต่อกับบุคคลอื่น การรับข่าวสาร วงเงินกู้ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ระดับชั้นสมาชิก ขนาดของฟาร์ม ปริมาณหนี้สินในระบบ หนี้สินนอกระบบ การใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์ หลักประกันสินเชื่อ และการขาดทุนในกิจการฟาร์ม มีความสัมพันธ์กับการชำระคืนสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านโองงำกั๊ด

ผลการศึกษพบว่า มี 4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการชำระคืนสินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบ้านโองงำกั๊ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยที่ 1. สถานภาพสมรส

จากการศึกษานั้นพบว่าเกษตรกรที่มีสถานภาพโสดนั้นสามารถชำระคืนหมดได้มากกว่า อาจเนื่องมาจาก ภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันไม่สูงมากและจำนวนสมาชิกในครอบครัวมีน้อยเพราะไม่มีคู่สมรสหรือบุตร จึงทำให้มีค่าครองชีพที่ต่ำและมีเวลาว่างเพียงพอไม่ต้องเอาเวลาไปให้กับครอบครัวของตนเอง เลยทำให้สามารถใช้เวลาว่างดังกล่าวนี้ดูแลกิจการฟาร์มได้ทั่วถึง มีเวลาปรึกษากับเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ๆ เกี่ยวกับเรื่องสินเชื่อหรือหาความรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองได้ และ การลงทุนในการประกอบกิจการฟาร์มก็ไม่สูงเพราะเนื่องจากต้องทำคนเดียวจึงใช้พื้นที่น้อยกว่า

ปัจจัยที่ 2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จากผลการศึกษาพบว่าสมาชิกสหกรณ์ ๆ 130 คน นั้น เกษตรกรที่มีสมาชิกในครัวเรือน ไม่เกิน 3 คน จะชำระคืนหมดกับชำระคืนไม่หมด ในจำนวนที่เท่า ๆ กัน หรือไม่แตกต่างกันมาก แต่ถ้าเกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 3 คน จะเห็นว่าแนวโน้มที่จะชำระคืนไม่หมดเพิ่มขึ้น อาจเนื่องมาจากว่า การที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น ก็ย่อมทำให้ค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ทำให้เกษตรกรต้องกู้เงินเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และหากกิจการของฟาร์มยังมีขนาดเท่าเดิมอยู่หรือไม่พัฒนาให้ดีขึ้น อาจทำให้รายได้ไม่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย จึงมีแนวโน้มของการชำระคืนไม่หมด เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ปัจจัยที่ 3. ระยะเวลาการเป็นสมาชิก

ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกของสหกรณ์ ฯ จำนวน 130 คน นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกสหกรณ์ ฯ ประมาณ 5 – 9 ปี ซึ่งจะมีการชำระคืนหมดและชำระคืนไม่หมดนั้นเท่า ๆ กัน ไม่ต่างกันมา แต่จะสังเกตได้ว่าเกษตรกรที่เป็นสมาชิกมากกว่า 9 ปีขึ้นไป มีแนวโน้มที่จะชำระคืนไม่หมดเพิ่มสูงขึ้น อาจเนื่องมาจากเวลาที่ เป็นสมาชิกที่เพิ่มขึ้นทำให้ปริมาณการกู้เงินเพิ่มสูงตามไปด้วย และหากปริมาณหนี้สินที่สะสมเพิ่มสูงขึ้นแล้วไม่สามารถที่ชำระคืนได้หมดปัญหาการค้างชำระจะเป็นไปตามมา ตรงกันข้ามกับเกษตรกรที่เพิ่งเข้าเป็นสมาชิกหรือเป็นสมาชิกไม่เกิน 5 ปีนั้น มีการชำระคืนหมดมากกว่าการชำระคืนไม่หมด อาจเนื่องมาจากการที่เพิ่งเข้ามาเป็นสมาชิก ทำให้ต้องพยายามรักษาความน่าเชื่อถือของตนเอง และเพื่อเป็นการยกระดับชั้นสมาชิกของตนเองให้สูงขึ้น เพื่อผลประโยชน์ที่มากขึ้นตามไปด้วย

ปัจจัยที่ 4. ระดับชั้นสมาชิก

จากผลการศึกษาพบว่า การแบ่งระดับชั้นสมาชิกของสหกรณ์ ฯ ออกเป็น 4 ระดับนั้น พบว่าสมาชิกที่อยู่ในระดับชั้น 1 พิเศษหรือเรียกว่าระดับสมาชิกชั้นเยี่ยม สามารถชำระคืนหมดได้มากกว่าชำระคืนไม่หมด อยากเห็นได้ชัด ซึ่งเนื่องมาจากสมาชิกในชั้น 1 พิเศษ มีประวัติของการชำระคืนเงินกู้ที่คืออยู่แล้ว กล่าวคือไม่มีประวัติของการผิดสัญญาเงินกู้ ทั้งต้นเงินหรือดอกเบี้ย อีกทั้งยังช่วยอุดหนุนธุรกิจของสหกรณ์ ฯ ต่าง ไม่ว่าจะเป็น การซื้อปุ๋ย – ยา วัสดุทางการเกษตร หรือจะเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งการช่วยอุดหนุนธุรกิจของสหกรณ์ ฯ นั้นยังได้รับเงินปันผลอีกประการหนึ่งด้วย ส่วนสมาชิกในชั้นที่ 3 ซึ่งเป็นระดับชั้นสมาชิกที่ต่ำที่สุดนั้น สามารถชำระคืนหมดได้น้อย ซึ่งสมาชิกในชั้นที่ 3 มีประวัติในการชำระคืนไม่คืออยู่แล้ว อาจจะมีปริมาณหนี้สินที่มาก ส่งผลให้สมาชิกในชั้นที่ 3 นี้ไม่สามารถชำระคืนได้หมด ตามไปด้วย

ส่วนปัจจัยที่ควรให้ความสนใจ และอาจจะมีผลกับการชำระคืนสินเชื่อ แต่ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ไม่ได้ชี้ให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กัน เช่น

- ปัจจัยเรื่องการใช้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์

จากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับการชำระคืน โดยจากผลการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรที่ใช้เงินกู้เพื่อการเกษตรนั้นสามารถชำระคืนหมดได้ดีกว่า ส่วนเกษตรกรที่ใช้เงินกู้ออกภาคการเกษตรนั้นมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถชำระคืนหมดได้ ซึ่งอาจเนื่องมาจาก การที่สมาชิคนำเงินกู้ไปใช้นอกภาคการเกษตรนั้น ทำให้การลงทุนในภาคการเกษตรของตนเองลดลง หรือไม่มีการลงทุนเลย และผลที่ตามมาคือไม่มีเงินที่จะชำระคืนได้ทัน

เมื่อถึงกำหนด ส่งผลให้เกิดปัญหาการค้างชำระตามมา ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ที่ออกมา นั้น อาจสันนิษฐานได้ว่า การที่เกษตรกรนำเงินกู้ไปใช้นอกภาคการเกษตรแต่ยังสามารถชำระคืนได้บางส่วนนั้นอาจเป็นเพราะเกษตรกรนำเงินที่กู้ไปใช้ลงทุนในกิจการอย่างอื่นนอกภาคการเกษตร เช่น ขายสินค้า หรือ ขายอาหาร เป็นต้น ทำให้เกษตรกรยังสามารถชำระคืนเงินเชื่อได้บางส่วน

- ปัจจัยเรื่องการขาดทุนในกิจกรรมฟาร์ม

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการขาดทุนในกิจกรรมฟาร์มกับการชำระคืนเงินเชื่อนั้นพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งหมายความว่า การขาดทุนในกิจกรรมฟาร์มไม่ว่ากรณีใดๆ เกษตรกรยังสามารถชำระคืนหมดได้เช่นเดิม ไม่มีความแตกต่างกัน แต่ในความเป็นจริงแล้ว หากกิจกรรมของฟาร์มประสบปัญหาการขาดทุน อาจจะมีผลกระทบต่อรายได้ รวมถึงอาจส่งผลให้การชำระคืนเงินเชื่อน้อยลงตามไปด้วย ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ที่ออกมา นั้น อาจสันนิษฐานได้ว่าเกษตรกรประกอบกิจกรรมฟาร์มหลายอย่างหรือมากกว่า 1 ครั้ง ต่อ ปี และเป็นไปได้ว่าเกษตรกรไม่ขาดทุนในทุกกิจกรรมหรือทุกครั้งในการผลิต ทำให้เกษตรกรยังสามารถชำระคืนหมดได้

ส่วนปัจจัยที่เหลือ ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การติดต่อกับบุคคลต่าง ๆ การรับข่าวสาร วงเงินกู้ ขนาดของฟาร์ม ปริมาณหนี้สินในระบบ หนี้สินนอกระบบ และหลักประกันเงินเชื่อ นั้นไม่มีความสัมพันธ์กับการชำระคืนเงินเชื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรบ้านโฮ้งจำกัด อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน แต่อย่างใด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการศึกษาวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่าปัจจัยพื้นฐานด้านบุคคล ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการชำระคืนสินเชื่อทางการเกษตร ซึ่งกล่าวได้เป็นลำดับดังนี้

- ปัจจัยพื้นฐานด้านบุคคล

จากผลการศึกษาปัจจัยพื้นฐานด้านบุคคลนั้นพบว่า สถานภาพการสมรสมีความแตกต่างระหว่างการชำระคืนหมคกับชำระคืนไม่หมคชัดเจนกว่าเรื่องอื่น ๆ ซึ่งไม่มีความแตกต่างให้เห็นได้ชัดเจนเท่าที่ควร การที่เกษตรกรที่มียังไม่ได้สมรสมีการชำระคืนที่ดีอาจเนื่องมาจาก มีค่าใช้จ่ายในครอบครัวที่ต่ำกว่าเกษตรกรที่สมรสแล้ว ดังนั้นการที่จะช่วยลดค่าใช้จ่ายภายในครอบครัวลง อาจช่วยให้เกษตรกรมีเงินเก็บเพิ่มมากขึ้น โดยวิธีการลดค่าใช้จ่ายภายในครอบครัวลงนี้ ทางสหกรณ์ ฯ ควรจัดโครงการหรือกิจกรรม ที่กระตุ้นให้สมาชิกเกิดความเข้าใจในการลดค่าใช้จ่ายลง หรือช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของสมาชิกลง เช่น เรื่องของค่ารักษาพยาบาล หรือค่าเล่าเรียนบุตร เป็นต้น โดยให้สมาชิกนำไปเสร็จจากการชำระเงินค่ารักษาพยาบาลหรือค่าเล่าเรียนบุตร มารับเงินช่วยเหลือจากสหกรณ์ ฯ ได้บางส่วน หรือในกรณีของค่าไฟฟ้า หรือค่าน้ำประปา หากสมาชิกสามารถลดค่าใช้จ่ายแต่ละเดือนลง สามารถนำมอดอัตรากำเงินกู้ลงได้ เป็นต้น ซึ่งหากได้จัดทำโครงการดังกล่าวสำเร็จเป็นรูปธรรม อาจจะทำให้สมาชิกลดค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนลงได้ระดับหนึ่ง และสามารถชำระคืนได้ดีขึ้นระดับหนึ่งด้วย

- ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีผลกับการชำระคืนสินเชื่อ มีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจัยด้านเศรษฐกิจส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับรายได้ภายในครัวเรือน กล่าวคือหากเกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น ปัญหาการชำระคืนอาจจะดีขึ้นได้ ดังนั้นปัจจัยสำคัญคือต้องเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิก การเพิ่มรายได้ที่เหมาะสม ควรเป็นการส่งเสริมอาชีพหรือสร้างอาชีพเสริมให้แก่เกษตรกร หรือการให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันสร้างธุรกิจขนาดเล็ก เช่น กลุ่มทอผ้า เย็บเสื้อผ้า หรือกลุ่มผลิตปุ๋ยหมัก เป็นต้น โดยสหกรณ์ ฯ ควรเข้ามาช่วยส่งเสริม นำเกษตรกรไปศึกษาดูงานจากกลุ่มเกษตรกรตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ ศึกษากระบวนการดำเนินงาน จากนั้นให้เกษตรกรกลับมาพัฒนาตนเอง และทางสหกรณ์ ฯ ควรจัดหาด้านวัตถุดิบ รวมถึงด้านการตลาด เพื่อสนับสนุนการทำงานของกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็งมากขึ้น หากประสบความสำเร็จ อาจช่วยเพิ่มรายได้ของครอบครัวให้มากขึ้น และลดภาระการค้างชำระคืนได้ในระดับหนึ่งด้วย

- ปัจจัยด้านสังคม

ปัจจัยด้านสังคมที่นำมาศึกษานั้นจะประกอบด้วย การรับข่าวสารและการติดต่อกับบุคคลต่าง ๆ ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับการชำระคืน จากผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จะติดต่อและรับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ๆ เท่านั้น และเกษตรกรส่วนน้อยจะติดต่อกับสมาชิกสหกรณ์ ๆ อาจเป็นเพราะไม่อยากจะเพื่อนสมาชิกทราบว่าตนเองได้กู้เงิน จึงติดต่อเฉพาะเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ๆ เท่านั้น ซึ่งก็เท่ากับว่าถ้าสมาชิกขาดการติดต่อและรับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่แล้ว สมาชิกอาจจะไม่ติดต่อกับใครหรืออาจทำให้ไม่ใส่ใจในการชำระคืนได้ ดังนั้นจากผลการศึกษาทำให้ทราบว่า สหกรณ์ ๆ ควรจะติดต่อและสนใจติดตามสมาชิกอยู่เสมอ ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ติดตามผลหลังจากสมาชิกได้กู้เงินเป็นระยะ ๆ โดยให้เจ้าหน้าที่เข้าไปดูการดำเนินงานของฟาร์มหรือช่วยหาแนวทางแก้ไขเมื่อประสบปัญหา และเป็นการช่วยสร้างสายสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเกษตรกรกับสหกรณ์ ๆ ได้อีกประการหนึ่งด้วย

ซึ่งประการสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ตัวของเกษตรกรสมาชิกของสหกรณ์ ๆ ต้องมีความขยัน อดทน มีวินัย มีความรับผิดชอบ เป็นสำคัญ หากทั้งสมาชิกและสหกรณ์ ๆ มีความเข้าใจกันเป็นอย่างดีแล้วอาจช่วยแก้ไขปัญหาค่าชำระเงินที่ไม่ตรงตามกำหนดได้ในระดับหนึ่ง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้ที่สนใจและต้องการศึกษาเกี่ยวกับด้านสินเชื่อการเกษตรของสหกรณ์การเกษตรบ้านโองจำกั๊ด อำเภอบ้านโอง จังหวัดลำพูน ควรที่จะศึกษาเรื่องต่อไปนี้

1. การศึกษาเรื่องรูปแบบของสินเชื่อที่มีผลต่อการชำระคืนสินเชื่อของสหกรณ์ ๆ
2. การศึกษาเรื่องช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมในการชำระคืนสินเชื่อในสัญญาหนึ่ง ๆ
3. การศึกษาเรื่องรูปแบบการทำการเกษตรที่มีผลต่อการชำระคืนสินเชื่อการเกษตร
4. การศึกษาถึงการรูปแบบให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่มีหนี้สินค้างกับสหกรณ์ ๆ